

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ВЪПРОСИТЕ НА ДЕЦАТА, МЛАДЕЖТА И СПОРТА

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх. №	553 - 15 - 12	
Дата	02 / 06	2015 г.

31
17

ДОКЛАД
за първо гласуване

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за семейни помощи за деца, № 502-01-35, внесен от Министерски съвет на 05.05.2015 г.

На свое редовно заседание, проведено на 27.05.2015 г., Комисията по въпросите на децата, младежта и спорта разгледа и обсъди на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за семейни помощи за деца, № 502-01-35, внесен от Министерски съвет на 05.05.2015 г.

На заседанието присъстваха заместник-министър председател по социалната и демографската политика и министър на труда и социалната политика г-н Ивайло Калфин и г-жа Елена Кременлиева – директор на дирекция „Социално включване“ в Министерството на труда и социалната политика.

Законопроектът бе представен от г-н Ивайло Калфин. Според вносителя основния мотив на предложените изменения и допълнения е подобряване на ефективността и целенасочеността на семейното подпомагане, а поставените цели са насърчаване на отговорното родителство, по-голяма социална справедливост при предоставяне на семейните помощи, както и по-усилени мерки на подпомагането до трето дете.

С оглед насърчаване на отговорното родителство се предвижда систематизиране на семейните помощи, като се определят на еднократни и месечни и се предоставят в пари и/или в натура. Въвежда се понятието „помощи в натура“. Основанията за получаване на помощи в натура се допълват с мерки, свързани с превенция на риска помощите да не бъдат използвани за детето. Обърнато е особено внимание в случаите на подпомагане на бременни и майки под 18-годишна възраст, като се регламентира задължително предприемане на мерки, свързани основно с ползване на социални услуги, насочване, консултиране, оказване на съдействие, включително и за достъп до здравни, образователни и други услуги.

С цел ограничаване на допускането от страна на родителите на раждането на деца от непълнолетни се предвижда прекратяване на месечната помощ за отглеждане на дете до завършване на средно образование във всички случаи, в които детето, за което тя се получава, стане родител.

Като мярка в подкрепа на отговорното родителство и превенция на изоставянето на деца е регламентирането на връщане на някои от получените помощи, като се въвежда изискване детето да не е настанено извън семейството като мярка за закрила на детето, както и условието правоимащите лица и/или семейства да живеят постоянно в страната.

Във връзка с мерките за по-голяма социална справедливост при предоставяне на семейните помощи се въвежда еднократна помощ при осиновяване, предоставяна без доходен тест, но с изискването осиновяването да в страната и с размер не по-висок от размера на помощта при раждане на първо дете.

Друга мярка за равнопоставеност при предоставянето на семейни помощи за деца е

промяната на дефиницията за семейство за целите на закона, като в определението за „семейство“ се включват и съвместно живеещите родители без сключен граждански брак.

За предотвратяването на злоупотреби, с цел получаване на еднократната помощ за отглеждане на дете от майка студентка, се въвеждат условия, майката да е записана като студентка в редовна форма на обучение към датата на раждане на детето, да не е осигурена и да не получава обезщетение за бременност, раждане и отглеждане на дете по реда на Кодекса за социално осигуряване. За месечната помощ за отглеждане на дете до завършване на средно образование и за месечната помощ за отглеждане на дете до навършване на една година, се въвежда условието за извършени всички задължителни имунизации и профилактични прегледи на детето съобразно възрастта и здравословното му състояние.

Във връзка с поставената цел за по-интензивно подпомагане до трето дете, в законопроекта, се регламентират по-високи размери еднократните помощи при раждане на първо, второ и трето дете в сравнение с помощта за четвърто и следващо дете. Въвежда се и правна възможност еднократната помощ при раждане на дете да бъде поискана от бащата, когато майката е починала.

Становища по предложения законопроект бяха представени в Комисията по въпросите на децата, младежта и спорта от Държавна агенция за закрила на детето, Омбудсмана на Република България, както и неправителствените организации: Национална мрежа за децата, Движение на българските майки и Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“. Във всички становища се изразява принципна подкрепа на предложените законодателни промени в областта на подкрепа на семействата, при отглеждане на деца. Изразяват се и критични бележки по отношение на някои от предвидените мерки, както и предложения за допълнения и изменения.

В време на дискусиата народните представители подкрепиха философията на законопроекта, като бе подчертано, че предвидените мерки изцяло покриват целите заложи в него за насърчаване на отговорното родителство и ограничаване на злоупотребите по отношение на получаване на семейните помощи за деца.

Към вносителите беше зададен въпрос за наличие на механизъм, който да осигурява събираемостта при наложени санкции за възстановяване на недобросъвестно получени помощи, с оглед на ниския социален статус на получателите им. Беше изразено и опасение за ефективното прилагане на мярката за прекратяване на семейните помощи при нередовно посещение на предучилищна подготовка или на училищна форма на образование, както и за санкциите предвидени с въвеждане на условието за извършени задължителни имунизации и профилактични прегледи на детето, с оглед на контрола върху достоверността на данните, получавани от училищата или медицинската информация.

От страна на вносителите беше изяснено, че редът за издаване на удостоверения за профилактични прегледи и имунизации на детето ще бъде решен в Правилника за прилагане на Закона за семейните помощи за деца, а по отношение на информацията за посещение на учебните занятия, която ще бъде предоставяна от училищните власти, считат, че ще бъдат заложи контролни механизми в новият Закон за предучилищното и училищно образование.

Въз основа на проведеното обсъждане и извършеното гласуване при следните резултати „За“ – 10, „Против“ – няма, „Въздържал се“ – 1, Комисията по въпросите на децата, младежта и спорта предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за семейни помощи за деца, № 502-01-35, внесен от Министерски съвет на 05.05.2015 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ПРОФ. Д-Р БОРИСЛАВ БОРИСОВ